

Под надслов „Науката преобразява животи“ премина Европейска нощ на учените 2020 в Медицински университет – Варна

**Илияна Георгиева, Александър Дончев, Силвана Добрева,
Ваня Маринова, Анета Докова, Тодорка Костадинова**

Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна

За седма година Медицински университет – Варна бе домакин на събитията в Европейската нощ на учените – 2020. По традиция Европейската нощ на учените се провежда едновременно в около 300 градове от цяла Европа и има за цел да популяризира научните постижения, иновациите, работата и талантите на учените сред различни групи от обществото – деца, ученици, студенти, докторанти, бизнес среди и социални кръгове. Събитията в тази интернационална инициатива се подготвят и осъществяват в рамките на проект „Researchers in the Knowledge Triangle“, финасиран по програма „Хоризонт 2020“. Тази година тя се проведе на 27.11.2020 г. в изцяло онлайн формат съгласно противоепидемичните мерки.

Както всяка година, всички събития са обединени от една водеща тема и през 2020 година тя бе: „Науката преобразява животи“. Програмата за събитието предложи на почитателите на науката и на любознателните млади хора интересни и поучителни демонстрации, дискусии, конкурси, изложби, прожекции на филми и срещи с учени. Основен координатор на проекта е Софийският университет „Св. Климент Охридски“, който обединява вече няколко години идеите на консорциум от различни университети и научни институции в България, сред които е и Медицински университет – Варна. Тази година в Нощта на учените се включиха и два от филиалите на университета – филиал Шумен и филиал Велико Търново, които показаха колко вълнуваща и разнообразна може да бъде научната дейност.

Нощта на учените през 2020 г. бе съпроводена и от предварителни събития, които имаха за цел да представят учените и науката по по-разбираем начин пред широката общественост. В началото на месец ноември се организира онлайн дискуссионен клуб с ученици от Математическа

гимназия „Д-р Петър Берон“ – гр. Варна на тема „Науката като професия и начин на живот“. По време на срещата доц. д-р Стоян Павлов, ас. д-р Петър Вълчанов и ас. д-р Марин Железов от Катедрата по анатомия и клетъчна биология на Медицински университет – Варна разказаха как науката променя техния живот. Всички ентузиастично имаха възможността да се доближат до изследователите и техните постижения, да обменят идеи и обсъдят теми от научния живот, да „погледнат“ през 3D очила различни органи и системи на човешкото тяло, да се докоснат визуално до микросвета на човека.

В рамките на предварителното събитие „Виртуалната пътуваща лаборатория“ бе подготвено видео, в което ас. Милена Нанкова от Катедрата по здравни грижи на Медицински университет – Варна разкрива тайните на билките и тяхното въздействие върху човешкото здраве. Видеото е разпространено и виртуално „пътува“ до няколко детски градини във Варна, Велико Търново и Шумен. До детските градини бяха изпратени билки, с които децата имаха възможност да се запознаят и разгледат, да сложат в пакетчета и да залепят етикети, така че да се онагледят демонстрацията. Така те положиха началото на бъдещи билкови колекции и „билкови здравни банки“ в своите детски градини. Даваме им пример и простички инструменти да се учат на устойчивост на идеите и действията си.

Дни на виртуални лаборатории бяха организирани в Медицински университет – Варна за всички желаещи да бъдат част от магията на науката. Чрез видеа на атрактивни лабораторни демонстрации и експерименти участниците се потопиха в света на изследователите и се запознаха с техните постижения.

Предварителните събития съвсем естествено насочиха вниманието към основната програма

за Нощта на учените. На 27.11.2020 г. в Медицински университет – Варна събитието беше открито от проф. Тодорка Костадинова, Директор на Дирекция „Международно сътрудничество, акредитация и качество“, която приветства от името на Ректора – проф. Валентин Игнатов, и цялото ръководство на университета всички гости на събитието с добре дошли. Участниците имаха възможност да разгледат „виртуално“ изложба на биомедицински изображения, заснети от български учени, и на картини от конкурса за рисунка на тема „Науката преобразява животи“.

Във виртуалната изложба „Красивото в науката“ представихме образи, открити от учени от Медицински университет – Варна и наши приятели, които съчетават в себе си научната стойност и естетическата наслада на изкуството. Снимките показаха на аудиторията, че красотата е навсякъде около нас и чака да бъде открита.

Филмът „Роботите и човешкото здраве“ показва как благодарение на иновациите в медицината роботите могат да спасяват човешки животи. Проф. д-р Никола Колев и екип от Катедрата по обща и оперативна хирургия към МУ-Варна и Първа клиника по хирургия към УМБАЛ „Св. Марина“ обясниха за приложението на четвърта генерация робот Da Vinci в хирургията. Учениците в събитието имаха възможност да се запознаят и срещнат виртуално с ас. д-р Тургай Калинов от Катедра по обща и оперативна хирургия към Медицински университет – Варна и Първа клиника по хирургия към УМБАЛ „Св. Марина“, който разказа за възможностите, които предоставя роботизираната система и какви предизвикателства среща той в своята работа.

Програмата продължи с видео-демонстрацията „Изучаване на човешкото тяло“, която представи на гостите на събитието някои интересни факти за това как е устроено тялото ни и как действат отделните му части, за да ни поддържат живи и способни да извършваме разнообразни движения и дейности.

Участниците имаха възможност да се впуснат в още едно приключение и да получат по-задълбочени знания за организма на хората. Чрез няколко научни видеа те се запознаха с виртуалната анатомия на различни органи от човешкото тяло и направиха виртуално пътешествие из неговите системи.

По време на Нощта на учените имаше и един дългоочакван момент за най-малките участници – художници от детските градини и училища – часът за обявяване на отличените картини. Един месец преди това – в края на септември 2020 година бе обявено началото на конкурса за детска рисунка на тема „Науката преобразява животи“. В конкурса участваха 218 деца на възраст от 6 до 14 години, чиито рисунки ни представиха най-различни и интересни идеи за това как науката и научните открития променят нашия живот. Всички рисунки, които получихме в Медицински университет – Варна, бяха подредени във виртуалната галерия, достъпна на сайта на университета.

Наред с Медицински университет – Варна, събитието се проведе едновременно и във Филиалите във Велико Търново и Шумен. Там участниците се включиха в разнообразна програма, обединяваща изложба на картини от конкурса за детска рисунка на тема „Науката преобразява животи“, излъчване на филм и дискусия на тема „Роботите и човешкото здраве“, както и видео демонстрации. Огромен интерес имаше към конкурса за рисунка, обявен във филиалите, като общо 256 деца представиха своята идея за това как науката може да помени начина на живот. Екипът по проекта в Шумен направи видео демонстрация на дигитални технологии за обучение във Филиала, а във Велико Търново – на компютърно-базирана клинична аудиометрия.

Целта на Европейската нощ на учените е да се даде повече гласност на научните постижения и иноваци сред обществото, да се даде възможност на младите хора и на всички заинтересовани да се приближат до хората и мястото, където има наука и изследователска работа. И резултатите не закъсняха – една от най-ценните обратни връзки, които получихме, бе от екипи от млади учени от Стопанската академия в Свищов и български студенти, които в момента учат медицина в Германия. Те са получили нашата покана за виртуално включване, гледали са събитието и са се вдъхновили да организират подобни дейности, които да насочат най-малките да поемат по пътя на научната кариера.

Това е и нашето послание към всички участници в събитието – да мечтаят смело, да учат нови неща, да се свързват с хора с подобни интереси и таланти!